

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်၊ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်
ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်၏ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာတရားရုံး၌ ကြားနာမှုဆိုင်ရာ
အတွေ့အကြုံများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ပြည်သူလူထုသို့ အစီရင်ခံတင်ပြသည့်မိန့်ခွန်း

(၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၁၈ ရက်)

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်၊ပြည်သူပြည်သားအပေါင်းရှင့်၊

၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ဒီဇင်ဘာလ ၁၁ ရက်နေ့၊ ပြီးခဲ့တဲ့ ဗုဒ္ဓဟူးနေ့ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ
တရားရုံးတော်ရှေ့မှောက် လျှောက်လဲခဲ့ချိန်မှာ ကျွန်မအနေနဲ့ ပြည်ထောင်စုသမ္မတ
မြန်မာနိုင်ငံတော်ရဲ့ ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် တက်ရောက်ရတာကို ဂုဏ်ယူကြောင်း
ပြောကြားခဲ့ပါတယ်။ တရားရုံးတော်မှာ ကျွန်မတို့ နိုင်ငံတော်ကို ကိုယ်စားပြုပြီး
တက်ရောက်ခဲ့ရခြင်းဟာ ကျွန်မနဲ့ ကျွန်မတို့ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့အတွက် အမှန်
တကယ်ပဲ ဂုဏ်ယူစရာဖြစ်ပါတယ်။ တစ်ချိန်တည်းမှာပဲ အလွန်လေးနက်တဲ့ တာဝန်
တစ်ရပ်လည်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဂမ်ဘီယာနိုင်ငံကနေ ကျွန်မတို့ မြန်မာနိုင်ငံအပေါ်
အလွန်ဆိုးရွားတဲ့ လူမျိုးပြုန်းတီးမှုနဲ့ တရားစွဲဆိုထားခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။

ကျွန်မတို့နိုင်ငံရဲ့ ဂုဏ်သိက္ခာ၊ ကျွန်မတို့ ပြည်သူလူထုကြီးတစ်ရပ်လုံးရဲ့
မျှော်လင့်ချက်တွေနဲ့ ကျွန်မတို့ ပြည်ထောင်စုကြီးရဲ့ အနာဂါတ်သာမက နိုင်ငံတကာ
အသိုက်အဝန်းရဲ့ မိသားစုဝင် နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံအနေနဲ့ ကျေပွန်ရမယ့် တာဝန်ဝတ္တရား
တွေကို စိတ်တွင်အစဉ် စွဲမြဲလျက် ကျွန်မတို့ မြန်မာကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့အနေနဲ့
တာဝန်တွေကို ကိုယ်စွမ်းညာဏ်စွမ်းရှိသမျှ အစွမ်းကုန် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ခဲ့ပါတယ်။

ကျွန်မတို့ရဲ့ အန္တိမရည်မှန်းချက်ဖြစ်တဲ့ နိုင်ငံအတွင်းမှာရှိကြတဲ့ အသိုက်အဝန်း
တွေအားလုံးကြားမှာ ရေရှည်တည်တံ့ ခိုင်မြဲတဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေးနဲ့ သဟဇာတရှိရေးကို
မျက်ခြည်ပြတ်မခံဘဲ ရိုးသားဖြောင့်မတ်ခြင်း၊ တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးကို လေးစား

လိုက်နာခြင်းတို့ အပေါ်ခိုင်ခိုင်မာမာ ရပ်တည်ချေပခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်မတို့ရဲ့ ဥပဒေအဖွဲ့ အနေနဲ့လည်း ကျွန်မတို့ အလေးထားစဉ်းစားရတဲ့ ကိစ္စရပ်များနဲ့ ကျွန်မတို့ရဲ့ မျှော်လင့်ချက်တွေကို ကောင်းစွာနားလည်ထားကြပါတယ်။ ကျွန်မတို့ ဥပဒေပညာရှင် တွေရဲ့ ထူးချွန်ပြောင်မြောက်လှတဲ့ ဥပဒေပညာဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင်မှု၊ တရားမျှတမှု အပေါ် သက်ဝင်ယုံကြည်မှုနဲ့ ကျွန်မတို့အမှုကိစ္စအပေါ် စေတနာထားဆောင်ရွက်ခဲ့မှု တွေအတွက်လည်း ကျေးဇူးဥပကာရ အထူးပင်တင်ရှိကြောင်းကို အခုလို အခွင့်အခါ ကြုံကြိုက်တဲ့အခါမှာ အလေးအနက် ပြောကြားလိုပါတယ်။ ကျွန်မတို့ မြန်မာနိုင်ငံကို ကိုယ်စားပြုတဲ့ ရှေ့နေတွေနဲ့ ဥပဒေအကြံပေးတွေကတော့ အင်္ဂလန်နဲ့ ဝေလ ပြည်နယ်ဆိုင်ရာ ရှေ့နေများအဖွဲ့က အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးဖြစ်တဲ့ မစ္စတာခရစ်တို ဖာစတိတ်ကာ၊ လိုက်ဒန်တက္ကသိုလ်၊ နိုင်ငံတကာပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေနဲ့ လူ့အခွင့်အရေးဌာန ပါမောက္ခ၊ မစ်ဒယ်ဆက်စ်တက္ကသိုလ်၊ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာဥပဒေဌာနရဲ့ ပါမောက္ခလည်း ဖြစ်တဲ့ မစ္စတာဝီလျံရှေးဘတ်စ်နဲ့ လန်ဒန်မှာရှိတဲ့ Queen Mary တက္ကသိုလ်ရဲ့ နိုင်ငံတကာပြည်သူ့ရေးရာဥပဒေဌာနက ပါမောက္ခလည်းဖြစ်ပြီး ကင်ညာနိုင်ငံ၊ တရားလွှတ်တော်ရှေ့နေနဲ့ အနုညတခုံရုံး အဖွဲ့ဝင်လည်းဖြစ်တဲ့ မစ္စဖိုဘီအိုကာဝါတို့ပဲ ဖြစ်ကြပါတယ်။

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်၊ပြည်သူ့ပြည်သားအပေါင်းရှင့်၊

နိုင်ငံတိုင်း၊ နိုင်ငံတိုင်းဟာ ခက်ခဲတဲ့အချိန်ကာလတွေကို ဖြတ်သန်းရလေ့ရှိပြီး ဒီနိယာမကို ကျွန်မတို့မြန်မာနိုင်ငံအနေနဲ့လည်း ရှောင်လွှဲလို့မရနိုင်ပါဘူး။ အဲဒီလို ကျော်လွှားရတဲ့ အခက်အခဲတွေကပဲ ကျွန်မတို့ရဲ့ အားသာချက်တွေ၊ အားနည်းချက် တွေကို ပြန်လည်သုံးသပ်ဆင်ခြင်ပြီး အားသစ်အင်သစ်ဖြည့်ခြင်းနဲ့ အမှားပြင်အမှန်ကို ဆောင်ရွက်ခြင်းတွေကို ပြုလုပ်နိုင်တဲ့အခွင့်အလမ်းတွေကို ရရှိစေပါတယ်။ ပိုမို ကောင်းမွန်စေဖို့၊ ပိုမိုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာစေဖို့အတွက် ကျွန်မတို့ တွေ့ကြုံရင်ဆိုင် လာရတဲ့ စိန်ခေါ်မှုတွေကို ရိုးသားဖြောင့်မတ်စွာ၊ အပြုသဘောဆောင်စွာ ရင်ဆိုင်

ကျော်လွှားသွားနိုင်ဖို့အတွက် ရဲစွမ်းသတ္တိနှင့် ဆင်ခြင်တုံတရားတို့ လိုအပ်ပါတယ်။ ဒီကနေ့ တရားရုံးတော်မှာ ကျွန်မတို့ ရင်ဆိုင်နေရတဲ့ စိန်ခေါ်မှုတွေဟာ တကယ်တော့ ပြီးခဲ့တဲ့ နှစ်အနည်းငယ်အတွင်းက ဖြစ်ပွားခဲ့တဲ့ ကိစ္စတွေကြောင့်တင်မဟုတ်ဘဲ လွန်ခဲ့တဲ့ ဆယ်စုနှစ်ပေါင်းများစွာ ကာလအတွင်း ရခိုင်ပြည်နယ်မှာ ရှိနေခဲ့တဲ့လူမှုရေး၊ စီးပွားရေးနဲ့ နိုင်ငံရေးအားနည်းချက်တွေကို လက်တွေ့ကျကျ မျှမျှတတ ကိုင်တွယ် ဖြေရှင်းနိုင်ခဲ့တဲ့ အခွင့်အရေးတွေကို လက်လွှတ်ဆုံးရှုံးခဲ့ကြတာကြောင့်လည်း ဖြစ်ပါတယ်။ အတိတ်ကို ပြန်လည်ပြောင်းလဲလို့တော့ မရနိုင်ပါဘူး။ ဒါပေမယ့် ကျွန်မတို့အနေနဲ့ သာယာလှပတဲ့ အနာဂတ်ကို တည်ဆောက်နိုင်ဖို့အတွက် လက်ရှိ ပစ္စုပ္ပန်ကို အကောင်းဆုံးအသုံးပြုရမှာပါ။

ပြည်သူလူထုရဲ့ ထက်သန်တဲ့ စိတ်ဆန္ဒနဲ့ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုမရှိရင် တိုင်းပြည်ရဲ့ ဘယ်လိုအမျိုးသားရေးလုပ်ငန်းကိုမှ အောင်မြင်အောင် ဆောင်ရွက် နိုင်မှာ မဟုတ်ဘူးလို့လည်း ကျွန်မအနေနဲ့ မကြာခဏဆိုသလို ထုတ်ဖော်ပြောကြား ခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီလို ပြည်သူလူထုရဲ့ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုတွေ အမှန်တကယ် ထိရောက်အကျိုးရှိစေဖို့ဆိုရင် တွေ့ကြုံရင်ဆိုင်နေရတဲ့ ပြဿနာတွေကို ကျေကျလည်လည် သိရှိနားလည်မှုပေါ်မှာပဲ အခြေခံရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်မတို့ အနေနဲ့ ရုံးတော်ကို တင်ပြခဲ့ချိန်မှာ မြန်မာနိုင်ငံတစ်ဝှမ်းလုံးနဲ့ သည်ဟိတ်မြို့သာမက ကမ္ဘာအနှံ့အပြားမှာရှိနေကြတဲ့ ကျွန်မတို့ပြည်သူတွေရဲ့ ရက်ရက်ရောရော၊ စောဒက မတက်စတမ်း၊ တခဲနက်အားပေးထောက်ခံမှုတွေဟာ ကျွန်မတို့မြန်မာကိုယ်စားလှယ် အဖွဲ့အတွက် နိုင်ငံတကာတရားရုံးတော်မှာ လျှောက်လဲစဉ် တကယ်ကိုပဲ ခွန်အားတွေ ဖြစ်စေခဲ့ပါတယ်။ ဒါပေမယ့်လည်း ရုံးတော်အတွင်းမှာ အမှုဆိုင်ရာ လျှောက်လဲမှု ဖြစ်စဉ်တွေ၊ ဥပဒေကြောင်းနဲ့နိုင်ငံရေးရာ အကျိုးသက်ရောက်မှုတွေနဲ့ပတ်သက်ပြီးတော့ အသေးစိတ်ကို နားလည်သဘောပေါက် သိရှိလိုသူတွေ အများအပြားရှိနေကြဦးမှာပါ။ ဒီအချက်အလက်တွေကိုလည်း တတ်နိုင်သမျှ ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ဝေမျှရှင်းလင်းပြပေးဖို့ ကျွန်မတို့မှာ တာဝန်ရှိပါတယ်။ ဒီဖြစ်စဉ်နဲ့ပတ်သက်ပြီး နှလုံးသားနဲ့သာမက၊

ဦးနှောက်နဲ့ပါ ခိုင်ခိုင်မာမာ ရှင်းရှင်းလင်းလင်း သိမြင်နားလည်မှုကြောင့် ပြည်သူတွေဟာ ကျွန်မတို့နဲ့ တစ်သွေးတည်း တစ်သားတည်းရှိနေမယ်ဆိုရင် ကျွန်မတို့နိုင်ငံအတွက် တန်ဖိုးကြီး ခွန်အားတွေဖြစ်လာမှာပါ။

လက်ရှိအချိန်မှာ ကျွန်မတို့အနေနဲ့ တရားရုံးတော်အတွင်းက လျှောက်လဲမှု ဖြစ်စဉ်အပြည့်အစုံကို အများပြည်သူသိရှိနိုင်စေဖို့အတွက် မြန်မာဘာသာပြန်ဆိုမှုတွေ ဆောင်ရွက်နေပါပြီ။ ဒါ့အပြင်ကျွန်မတို့နဲ့အတူ သည်ဟိတ်ဂ်မြို့ကို သွားရောက်ခဲ့ကြတဲ့ မြန်မာကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ဝင်တွေအနေနဲ့လည်း တရားရုံးလျှောက်လဲမှုတွေနဲ့ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ပြစ်မှုဆိုင်ရာတရားစီရင်ရေးနဲ့ပတ်သက်တဲ့ ဥပဒေရေးရာ၊ နိုင်ငံရေးရာနဲ့သံတမန်ရေးရာ ရှုထောင့်အမြင်တွေကို ဆွေးနွေးတင်ပြနိုင်မယ့် စကားဝိုင်းတစ်ရပ်ကို မနက်ဖြန်မှာ ထုတ်လွှင့်သွားဖို့လည်းရှိပါတယ်။ ဒီလိုမျိုး စကားဝိုင်းဆွေးနွေးပွဲတွေကို ပြည်သူအများက စိတ်ဝင်တစား စောင့်ကြည့်ပြီး ဒီအမှု ကိစ္စကနေ မြန်မာနိုင်ငံအပေါ် ကျရောက်လာနိုင်ဖွယ်ရာရှိတဲ့ အကျိုးဆက်တွေကို သာမက မျက်မှောက်ကာလရဲ့ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာတရားရေးစနစ်အကြောင်းကို ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် နားလည်သဘောပေါက်လာနိုင်ကြမယ်လို့လည်း မျှော်လင့်ထား ပါတယ်။

ကျွန်မအနေနဲ့ အမိမြန်မာနိုင်ငံရဲ့ ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် တရားရုံးတော်ကို ဒီကနေ့ ရခိုင်ပြည်နယ်ရဲ့ ပကတိမြေပြင်အခြေအနေဆိုင်ရာ အချက်အလက်တွေကို သာမက ဒီဒေသမှာဖြစ်ပွားနေတဲ့ပဋိပက္ခတွေရဲ့ အရင်းခံရေသောက်မြစ်ရဲ့ သမိုင်းကြောင်း နောက်ခံ၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးနဲ့ စစ်ရေးဆိုင်ရာ အချက်အလက်တွေကိုလည်း ရှင်းလင်းပြောကြားခဲ့ပါတယ်။ ဒီလိုတင်ပြနိုင်ဖို့ရာ အင်မတန်မှ အရေးကြီးပါတယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ ဂမ်ဘီယာနိုင်ငံ ကိုယ်စားလှယ်၊ ဂမ်ဘီယာနိုင်ငံဘက်က ရှေ့နေတွေ၊ ဥပဒေအကြံပေးတွေအနေနဲ့ ဒီအချက်အလက်တွေကို လျစ်လျူရှုခဲ့ရုံတင် မကပါဘူး။ ဒီပဋိပက္ခတွေကို အစပြုဖြစ်ပေါ်စေခဲ့တဲ့ ၂၀၁၆ ခုနှစ်နဲ့ ၂၀၁၇ ခုနှစ် အတွင်းက ARSA ရဲ့ တိုက်ခိုက်မှုတွေအကြောင်းကို ပါရုံကလေးလောက်ပဲ ပြောကြား

ခဲ့ပါတယ်။ ဒါ့အပြင် ရခိုင်ပြည်နယ်မှာ တွေ့ကြုံရင်ဆိုင်နေရတဲ့ စိန်ခေါ်မှုတွေကို ပိုမိုပြီး ခက်ခဲရှုပ်ထွေးစေတဲ့ တပ်မတော်နဲ့ AA လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အကြား ဒီကနေ့အထိ ဖြစ်ပွားနေတဲ့ လက်နက်ကိုင်ပဋိပက္ခတွေအကြောင်းကို လုံးဝထည့်သွင်းပြောကြား ခဲ့တာမျိုးလည်း မရှိခဲ့ပါဘူး။ ကျွန်မအနေနဲ့ ဒီလိုမျိုး လက်နက်ကိုင်ပဋိပက္ခတွေ ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့နေရတဲ့ အခြေအနေမျိုးတွေမှာ လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုတွေ ရှိနိုင်တယ်။ ဟရားမျှတမှုနဲ့ တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးနဲ့စပ်လျဉ်းပြီး နိုင်ငံတကာက လက်ခံထားတဲ့ စံနှုန်းတွေနဲ့ သွေဖည်နိုင်တယ်ဆိုတဲ့အချက်ကို အငြင်းမပွားခဲ့ပါဘူး။ ဒါပေမယ့်လည်း ဒီလိုချိုးဖောက်မှုတွေကို လူမျိုးပြုန်းတီးမှုနဲ့ လူမျိုးပြုန်းတီးစေဖို့ ရည်ရွယ်ချက်ရှိရှိ ဆောင်ရွက်တယ်လို့ မသတ်မှတ်နိုင်ပါဘူး။ ချိုးဖောက်သူတွေ၊ ကျူးလွန်သူတွေရှိခဲ့ရင် ဥပဒေနဲ့အညီ အရေးယူမှုတွေ ဆောင်ရွက်မှာဖြစ်သလို ဒီလို အရေးယူရန်ဆန္ဒနဲ့ အရေးယူနိုင်စွမ်းလည်း ကျွန်မတို့အနေနဲ့ အပြည့်အဝရှိနေပါတယ်။ ကျွန်မတို့နိုင်ငံဟာ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေနဲ့အညီ ပြည်တွင်းတရားစီရင်မှုဖြစ်တဲ့ စစ်ဘက်ဆိုင်ရာ တရားရေးစနစ်၊ အရပ်ဘက်ဆိုင်ရာ တရားရေးစနစ်တွေကနေ ပြည်သူတွေအားလုံးရဲ့ အခွင့်အရေးတွေကို ဥပဒေကြောင်းအရ ကာကွယ်ပေးသွားဖို့ သန္နိဋ္ဌာန်ချမှတ်ထားပြီးသား ဖြစ်ပါတယ်။ အသိုက်အဝန်းတွေအကြား ကာလရှည်ကြာ တည်ရှိနေခဲ့တဲ့ လူမှုရေးဆိုင်ရာ ပဋိပက္ခတွေကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့တဲ့ ဖွံ့ဖြိုးမှု နိမ့်ကျတာတွေ၊ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု အမြစ်တွယ်နေခဲ့တာတွေကြောင့် အလွန်တရာ ကျယ်ပြန့်နက်ရှုပ်ထွေးလှတဲ့ စိန်ခေါ်မှုတွေအဖြစ် ကိုဖီအာနန်ကော်မရှင်က သတ်မှတ်ဖော်ပြခဲ့တဲ့ ကိစ္စရပ်တွေကို ဖြေရှင်းနိုင်ဖို့အတွက် ကျွန်မတို့ ခိုင်ခိုင်မာမာ ဆောင်ရွက်နေတဲ့ ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ချက်တွေကိုလည်း တရားရုံးတော်ကို ရှင်းလင်း ပြောကြားခဲ့ပါတယ်။

ဂမ်ဘီယာနိုင်ငံက တရားရုံးတော်ကို လျှောက်ထားခဲ့တဲ့ ကြားဖြတ် စီမံ ဆောင်ရွက်ချက်တွေဟာ ကျွန်မတို့ ရည်မှန်းချက်ထား ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်နေတဲ့ ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲတဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေး၊ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးနဲ့ ပြန်လည်သင့်မြတ်ရေး

အတွက် မလိုလားအပ်တဲ့ဆိုးကျိုးတွေ သက်ရောက်လာစေနိုင်ပါတယ်။ ကျွန်မတို့ဘက်က ရှေ့နေတွေဟာ တရားရုံးတော်အနေနဲ့ ကြားဖြတ်စီမံဆောင်ရွက်ချက်တွေ ချမှတ်ဖို့ မသင့်ကြောင်းကို ချေပပြီး လျှောက်လဲခဲ့ပါတယ်။ ပါမောက္ခရှေးဘတ်စ်အနေနဲ့ ဂမ်ဘီယာနိုင်ငံက လျှောက်ထားချက်ဟာ ကြားဖြတ်စီမံဆောင်ရွက်ချက်တွေ ချမှတ် နိုင်ဖို့အတွက် သတ်မှတ်ချက်တွေနဲ့ ကိုက်ညီမှုမရှိ၊ ယုတ္တိမတန်ဘူးဆိုတာကို ပီပီပြင်ပြင် ထောက်ပြခဲ့ပါတယ်။ ဒီနောက်တော့ မစ္စတာစတိတ်ကာကလည်း ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသည်ဟူ၍ တင်ပြလျှောက်လဲမှုများသည် ခိုင်မာခြင်းမရှိကြောင်း ပြန်လည်ချေပခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီနောက်မှာ မစ္စအိုကိုဝါက ရခိုင်ပြည်နယ်မှာ အစားထိုး မရနိုင်အောင် ထိခိုက်နစ်နာသွားနိုင်တဲ့ အခြေအနေမရှိသလို၊ နောင်မှာလည်း ဒီလိုအခြေအနေမျိုး ဖြစ်လာနိုင်မယ့် အလားအလာမရှိတဲ့အတွက် တစ်ဖက်က တောင်းဆိုနေတဲ့ ကြားဖြတ်စီမံဆောင်ရွက်ချက်တွေကို ချမှတ်ဖို့ မလိုအပ်ဘူး ဆိုတာကို ချေပလျှောက်လဲခဲ့ပါတယ်။ ဂမ်ဘီယာနိုင်ငံဘက်က လျှောက်လဲချက် တွေဟာ လွတ်လပ်သောစုံစမ်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့ (FFM)ရဲ့ အစီရင်ခံစာမှာ ဖော်ပြထားတဲ့ စွပ်စွဲချက်တွေကို အခြေခံထားတာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီစုံစမ်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့ကို လူ့အခွင့်အရေးကောင်စီမှာ ဖွဲ့စည်းစဉ်ကတည်းက ကျွန်မတို့နိုင်ငံကလက်မခံခဲ့ပါဘူး။ ဥပဒေကြောင်းအရ လျှောက်လဲချက်တွေကို အသေးစိတ် မနက်ဖြန် မြန်မာ့ရုပ်မြင် သံကြားမှာ ဆွေးနွေးထုတ်လွှင့်သွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ နားထောင်ကြပါ။

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်၊ ပြည်သူ့ပြည်သားအပေါင်းရှင့် ၊

ကျွန်မအနေနဲ့ တရားရုံးတော်မှာနောက်ဆုံးအပိတ်အဖြစ် ပြောကြားခဲ့ရာမှာတော့ မတူကွဲပြားမှုတွေကြားက ညီညွတ်မှုတည်ဆောက်နိုင်ရေး၊ ပြည်သူတွေရဲ့ အလား အလာကောင်းတွေ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်နိုင်ရေး၊ ငြိမ်းချမ်းရေးနဲ့ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဖော်ဆောင်ရာမှာ ကြုံတွေ့ရမယ့်စိန်ခေါ်မှုတွေကို ကျော်လွှားနိုင်ရေးတို့ကို အထောက်အကူဖြစ်နိုင်စေမယ့် ဆုံးဖြတ်ချက်မျိုးကို တရားစီရင်ရေးဆိုင်ရာ

ညာဏ်ပညာအမြော်အမြင်နဲ့ ဆင်ခြင်တုံတရား ပြည့်ဝစွာထားပြီး တရားသူကြီးတွေ အနေနဲ့ ချမှတ်ပေးနိုင်လိမ့်မယ်လို့ မျှော်လင့်ကြောင်း ထည့်သွင်းပြောကြားခဲ့ပါတယ်။

ဒီနောက်မှာတော့ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ နောက်ဆုံးလျှောက်လဲချက်တွေကို တင်ပြရင်းနဲ့ နိဂုံးချုပ်ပါတယ်။

ကျွန်မတို့ရဲ့ နောက်ဆုံးလျှောက်လဲချက်တွေကတော့ “ရုံးတော်ရဲ့ဥပဒေပုဒ်မ (၆၀) စာပိုဒ် (၂) အရလည်းကောင်း၊ ၂၀၁၉ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၁၀ ရက်နေ့မှ ၁၂ ရက်နေ့ အတွင်း တင်သွင်းခဲ့တဲ့ အကြောင်းပြချက်များအရလည်းကောင်း၊ ရုံးတော်အနေနဲ့ သင့်တော်လျော်ကန်မယ်လို့ယူဆတဲ့ အခြားအချက်အလက်များအပေါ်မှာ အခြေခံ၍ လည်းကောင်း၊ ရုံးတော်အား မြန်မာနိုင်ငံအနေနဲ့ မေတ္တာရပ်ခံလိုတာကတော့ -

- (၁) ဂမ်ဘီယာမှရုံးတော်သို့တင်သွင်းထားတဲ့ အမှုကိစ္စအား ရုံးတော်စာရင်းမှ ပယ်ဖျက်ပေးရန်၊
- (၂) သို့တည်းမဟုတ် ဂမ်ဘီယာမှတောင်းဆိုသည့် ကြားဖြတ်စီမံ ဆောင်ရွက် ချက်များအား ပယ်ချပေးရန်”ဆိုပြီး လျှောက်လဲခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ်။

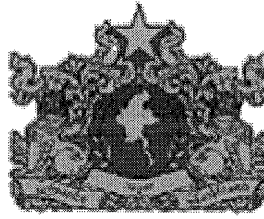
ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်၊ ပြည်သူ့ပြည်သားအပေါင်းရှင့် ၊

အခုလက်ရှိအချိန်မှာ ကျွန်မတို့အနေနဲ့ တရားရုံးတော်ရဲ့ စီရင်ဆုံးဖြတ်ချက်ကို စောင့်ဆိုင်းသွားဖို့ပဲဖြစ်ပါတယ်။ တရားရုံးတော်က စီရင်ချက်ကို လာမယ့် ဇန်နဝါရီလ အတွင်းမှာ ချမှတ်သွားဖွယ်ရာ ရှိနေပါတယ်။ ကျွန်မတို့အနေနဲ့ ဒီအမှုကိစ္စကို ရိုးရိုးသားသား၊ ပြည့်ပြည့်စုံစုံ တင်ပြခဲ့တာဖြစ်တဲ့အပြင် ကျွန်မတို့ရဲ့ ရှေ့နေတွေ၊ ကျွန်မတို့ရဲ့ ဥပဒေအကြံပေးတွေရဲ့ ချေပလျှောက်လဲချက်တွေဟာလည်း ဥပဒေကြောင်း အရ အမြင့်မားဆုံးစံနှုန်းတွေနဲ့အညီ ခိုင်ခိုင်မာမာ တင်ပြခဲ့တာဖြစ်ပါတယ်။ စိတ်ရော ကိုယ်ပါ အကောင်းဆုံး ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ပေးခဲ့ကြတဲ့ ဥပဒေအဖွဲ့၊ မြန်မာ ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ဝင်တွေနဲ့ ပြည်တွင်းက ပံ့ပိုးပေးခဲ့ကြတဲ့ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်တွေ အားလုံးကို ကျေးဇူးအထူးပင်တင်ရှိကြောင်း ထပ်လောင်းပြောကြားလိုပါတယ်။

ကျွန်မတို့နိုင်ငံမှာ အခုလိုမျိုးအရေးကိစ္စတွေနဲ့ ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့လာရချိန်အခါမှာ “အရေးကြီးပြီ-သွေးစည်းကြစို့” ဆိုတဲ့အတိုင်း ကျွန်မတို့နိုင်ငံအနှံ့အပြားကနေ ထောက်ခံအားပေးခဲ့ကြတဲ့ ကျွန်မတို့ပြည်သူတွေရဲ့ ဝန်းရံမှုတွေဟာလည်း ကျွန်မတို့ အဖွဲ့ဝင်အားလုံးအတွက် အဖိုးမဖြတ်နိုင်တဲ့ စိတ်ဓါတ်ခွန်အားတွေ ဖြစ်စေခဲ့ပါတယ်။ ဒါ့ကြောင့် ကျွန်မတို့နိုင်ငံအတွက် လိုအပ်တဲ့အချိန်၊ အရေးကြီးတဲ့အချိန်မှာ ကျွန်မတို့ကို ဝန်းရံအားပေးခဲ့ကြတဲ့ ပြည်သူလူထုကြီးတစ်ရပ်လုံးကို လှိုက်လှိုက်လဲ့လဲ့ ကျေးဇူးတင် ရှိကြောင်း အလေးအနက် ပြောကြားလိုပါတယ်။

ဥရောပတိုက်မှာရှိနေတဲ့ နိုင်ငံအနှံ့အပြားကသာမက သြစတြေးလျ၊ ဂျပန်၊ အမေရိကန်နိုင်ငံတို့လို အလှမ်းဝေးကွာလှတဲ့ နိုင်ငံတွေနဲ့ မြန်မာနိုင်ငံက ပြည်သူတွေ ဟာလည်း သည်ဟိတ်ဂ်မြို့အထိ အရောက်လာပြီး ဝန်းရံအားပေးခဲ့ကြပါတယ်။ ဒီလို လာရောက်ဝန်းရံကြသူတွေအများဟာ ငွေကြေးကြွယ်ဝချမ်းသာသူတွေ မဟုတ်ကြ ပေမယ့်လည်း ကျွန်မတို့အပေါ်မှာ ထားရှိတဲ့ ချစ်ခြင်းမေတ္တာ၊ ယုံကြည်မှုအင်အားနဲ့ လာရောက်အားပေးခဲ့ကြတာ ဖြစ်ပါတယ်။ အခြားနိုင်ငံတွေက လာရောက်ကြသူ တွေကို သည်ဟိတ်ဂ်မြို့မှာ အခြေချနေထိုင်ကြတဲ့ မြန်မာတွေက ပြည်ထောင်စု မိသားစုဝင်များစိတ်ဓါတ်နဲ့ နေရာထိုင်ခင်း၊ စားသောက်ဖွယ်ရာတွေ၊ နွေးထွေးမှုတွေနဲ့ သူတို့ရဲ့အိမ်တံခါးတွေကို ဖွင့်ပေးလက်ခံခဲ့ကြတာကိုလည်း တွေ့ရှိခဲ့ရပါတယ်။ ဒီအထဲက တစ်ချို့ဟာ အခြားနိုင်ငံသားအဖြစ်ခံယူထားသူတွေ ဖြစ်ကြပေမယ့်လည်း တန်ဖိုးထားရတဲ့ အားပေးဝန်းရံမှုကတော့ ယုတ်လျော့သွားခဲ့တာမျိုး မရှိခဲ့ပါဘူး။ တကယ်တော့ နိုင်ငံသားဖြစ်မှုဆိုတာဟာ ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်တစ်ခုသာဖြစ်ပြီး ကျွန်မတို့ရဲ့ စိတ်ဝိညာဉ်၊ ကျွန်မတို့ရဲ့ နှလုံးသားတွေ စုစည်းပေါင်းစည်းမှုကသာ ခိုင်မာတဲ့ ညီညွတ်မှုရဲ့အခြေခံအုတ်မြစ် ဖြစ်ပါတယ်။ ရေပက်မဝင်တဲ့ ညီညွတ်မှု၊ စည်းလုံးမှု၊ သွေးစည်းမှုကို အခြေခံပြီး နိုင်ငံတော်ရဲ့ရှေ့ခရီးမှာ ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့ ဖွယ်ရာရှိတဲ့ စိန်ခေါ်မှုမှန်သမျှကို ကျွန်မတို့ ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားသွားမှာဖြစ်ပါတယ်။ နောက်ပြီးတော့လည်း ကျွန်မတို့ကိုလာပြီးဝန်းရံပေးတဲ့ ပြည်သူ၊ ပြည်သားတွေ

ကျွန်မတို့ ပြည်ထောင်စုရဲ့ သားသမီးတွေဟာ အင်မတန်မှ ယဉ်ယဉ်ကျေးကျေးနဲ့ ဆက်ဆံတာကို စည်းကမ်းရှိရှိနဲ့ ဆက်ဆံတာကို ကျွန်မတွေ့ခဲ့ရတဲ့အခါကြတော့ အင်မတန်မှ ဂုဏ်ယူပါတယ်။ ကျွန်မတို့ရဲ့ နိုင်ငံသူ၊ နိုင်ငံသားတွေဟာ ဒီလို စိတ်ဓာတ်တွေရှိတယ်။ အဆင့်ရှိတယ် ဆိုတာကို ကမ္ဘာကနေပြီးတော့ တွေ့သွားရပါတယ်။ ဒါကြောင့်မို့ ဘယ်လိုပဲဖြစ်ဖြစ် ကျွန်မတို့ ရင်ဆိုင်မယ်။ အားလုံးအတူတကွ ပဲပေါ့။ ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

**Speech delivered by H.E. Daw Aung San Suu Kyi, State Counsellor of
the Republic of the Union of Myanmar, about the experiences of oral
proceedings at the International Court of Justice to the public
(18th December 2019, Naypyitaw)**

At the public sitting of the International Court of Justice held on Wednesday 11 December 2019, I said that it was an honour to appear as agent of the Republic of the Union of Myanmar. It was indeed an honour for my delegation and myself to represent our country at the ICJ, but it was also a grave responsibility as the case submitted by The Gambia accused Myanmar of the most serious of crimes, genocide. Our delegation discharged this responsibility to the best of our ability, constantly keeping in mind the honour of our nation, the aspirations of our people, the future of our Union, and our obligations as a member of the international community.

We built our defence firmly on a foundation of honesty and respect for the rule of law, never losing sight of our ultimate goal, which is sustainable peace and harmony among all the communities in our country. Our legal team understood our concerns as well as our aspirations and I would like to take this opportunity to express our

deep appreciation for the outstanding legal expertise, dedication to justice and good will that they brought to our case. Acting as our Counsel and Advocates were:

Mr. Christopher Staker, member of the Bar of England and Wales,
Mr. William Schabas, OC, MRIA, Professor of International Law, Middlesex University and Professor of International Criminal Law and Human Rights, Leiden University,
Miss Phoebe Okowa, Professor of Public International Law, Queen Mary University of London, Advocate of the High Court of Kenya, member of the Permanent Court of Arbitration.

Every country passes through difficult times and Myanmar is no exception. Such trials provide us with an opportunity to assess our strengths and weaknesses, to reinforce one and rectify the other. To grow and develop, we need the courage and wisdom to face challenges honestly and constructively. The challenge that we are now facing at the ICJ stems back not just to the events of the last few years but to the missed opportunities in decades past to address the social, economic and political ills of Rakhine squarely. The past cannot be changed but we can make the best of the present to enable us to build a happy future.

I have often said that no national enterprise of any note can be successfully accomplished without the willing cooperation of the people. And such cooperation, to be truly effective, must be based on a

sound understanding of the issues involved. The support of our people, given generously and unquestioningly, not just in Myanmar and The Hague but all over the world, was a great source of strength to us when we presented our case at the ICJ. However, I believe there are many who would like to acquire a more detailed knowledge of the proceedings in court and the possible legal and political consequences. And I would like to make this knowledge available to you as fully as possible, for not only is it your right, it is an asset to our country if our people are with us, not just with their hearts but also with their minds, solidly and steadfastly.

We are making arrangements for the full court proceedings to be translated into the Myanmar language and made available to the public. Moreover, tomorrow, members of the team who came with us to the The Hague will be taking part in a discussion on the proceedings and the legal, political and diplomatic aspects of International Criminal Justice. I hope that our people will take a keen interest in these discussions to learn not just about the possible implications of the case for Myanmar, but also to acquire a broad understanding of international justice as it stands today.

It fell to me, as Myanmar's Agent, to present to the Court relevant facts pertaining to the situation on the ground in Rakhine today, as well as the historical context of the roots of conflict, economic, social and military, in the region. This was particularly important as the

Agent, Counsel and Advocates for The Gambia had neglected to address those issues and barely touched on the ARSA attacks that had triggered off the conflicts of 2016 and 2017. Neither was there any mention of the present armed conflict between the AA and the Tatmadaw, which has added to the complexity of the challenges in Rakhine. I did not dispute that in situations of armed conflict there could have been violations of human rights and infringement of universally accepted norms of justice and rule of law. However, these do not amount to genocide or intent of genocide and we are willing and able to prosecute wrongdoers. Myanmar is committed to defend the lawful rights of all peoples in our country through our own justice system, military as well as civil, in accordance with our Constitution. I also apprised the Court of the concrete steps we have been taking to address what the Kofi Annan Commission described as complex challenges of low development and poverty rooted in enduring social conflict between the communities.

The Gambia had applied for the Court to impose provisional measures on Myanmar, measures that could have a negative impact on efforts aimed at reconciliation and sustainable peace and development. In their presentations, our legal team confined their arguments to whether the Court should indicate provisional measures. Professor Schabas pointed out that the case as presented by the Gambia did not meet the plausibility requirement for provisional

measures. Mr. Staker then spoke on the requirement of prima facie jurisdiction and standing, followed by Ms Okowa who addressed the lack of real and imminent risk of irreparable prejudice to the rights in dispute should provisional measures not be imposed. The presentation of The Gambia was based on allegations made in the report of the Fact Finding Mission. We have rejected the FFM since its establishment by the Human Rights Council. The detailed legal arguments will be discussed tomorrow at (time) on MRTV.

In my closing statement, I expressed my hope that the Court would make, “with the wisdom and vision of justice” a decision that would “help us to create unity out of our diversity, to develop the potential of our people, and to meet the challenges of a nation in quest of sustainable peace and development.”

I concluded with the formal presentation of the final submissions of Myanmar:

“In accordance with Article 60, paragraph 2, of the Rules of Court, for the reasons given during the hearing from 10 to 12 December 2019 and any other reasons the Court might deem appropriate, Myanmar requests the Court:

- (1) to remove the case from its List;
- (2) in the alternative, to reject the request for the indication of provisional measures submitted by The Gambia.”

We now wait for the Court to make known its decision, very likely next month. Our case was presented honestly and fully, and I believe the arguments of our Counsel and Advocates were sound and in accordance with the highest norms of justice. Once again I would like to thank all the members of our legal team and the members of our delegation, and their counterparts at home, for their dedication and excellent work.

I can only conclude by thanking our people who rallied to us in our country's time of need. They gathered at The Hague from different countries in Europe, as well as from such faraway places as the United States, Japan, Australia. And, of course, from Myanmar. Not all of them were affluent but they had not hesitated to come to infuse us with the strength of their trust and love. Our people with homes in The Hague opened their doors to strangers, providing them with shelter, meals, warmth, making them members of our Union family, Some who had come have become citizens of other countries but that in no way detracted from the value of their support. Citizenship is a provision under the law, the solidarity of hearts and minds is the solid foundation of unity.

I am heartened that our people who rallied to us had expressed their support in an orderly and civilized manner.

In solidarity, we will overcome all the challenges that we may have to meet. Together.